

Derewol Kollitinki ki Yeesu Almasiihu holliti Yuhaana

Haala Puddirka

Derewol kollitinki e laatani goondinbe hande ko haayni, gam sabbu kaayniidum e kunniidum ko nɔl batanta. Binnudo nɔl innii inne mum de naayi, wi'i, kan woni Yuhaana. O hollii no oo laatii maccudo Yeesu Almasiihu. Oo laatii banniraawo goondinbe, jottinoowo ka Alla bati. Yuhaana naywii puy go o winna derewol nɔl diga dunne Patimos to o yaaraa. Be o arti o winnani woni, eklesiyaaaji jeedifi tawaadi der Asiya pettel, to wi'etee Turkiya hanne. Haala annabiibe wo66e 6e Alkawal kiinjal e tawaa der derewol nɔl. Lambaaji duuddi, kollitooji maana huune ko safi faamugo e tawaa der derewol nɔl. To en daarii, hande jon, lamba jeedifi, kollitoowa kebbuki Alla e laatii ko mawni der derewol nɔl.

Ko derewol nɔl tiitii hollitaama der aayaare arandeere e laabudum, dum wi'i: «Dewtere nee e batana haalaaji asiiri ko Yeesu Almasiihu holliti. Alla hollitii mo dum gam o holla jaggii6e mum huune ko waroyta, 6ooyataa».

Derewol nɔl, winnanaama goondinbe toorotoobe. Bee bukanoo annugo no kiita e wara yeeso, kalludum bo jaalataako e baadey, pintol Almasiihu ma66itii wakkati kesi. Baawo to wakkati kin hebbii, den nun ko darɔal wada.

Tokkontirki haalaaji

1. Dereji di eklesiyaaaji jeedifi winnanaa, 2-3.

2. Maaneeji jeedifi takkaadi, 4.1-8.6
3. Galaldi jeedifi puureteedi, 8.7-11.19
4. Maaneeji jeedifi, 12-15.8
5. Jarirkon kon mone Alla jeedidon, 16.1-20
6. Haalaaji jeedifi bataadi dow Babiila, 17.1-19.10
7. Kollitinki jeedifi dow no habaruuji din hebbirta, 19.11-21.8
8. Urusaliima kesol laatiinjal debbo jawgiyel, 21.9-22.5.

Haala puddirka

¹ Dewtere nee do, e batana haalaaji asiiri ko Yeesu Almasiihu holliti. Alla hollii mo dum, gam o holla gollotoobe makko ko waroyta, booyataa. Yeesu Almasiihu lili malaykaajo mum gam o anina dum Yuhaana, maccudo makko. ² Yuhaana seedake ko o yi'i fu, o batii haala Alla, o seedii ko Yeesu Almasiihu holliti. ³ Barke laatani jannooowo dewtere ne, e nanooobe haala annabaaku nu, go e jogii ko winnaa der mayre! Gam wakkati badike.

Yuhaana e sanna eklesiyaaaji

⁴ Min Yuhaana nun wannani eklesiyaaaji jeedifi tawaadi der leydi Asiya.

Moyyere, e jam laatanoo on diga e Alla gonudo, e goonnodo, e garoowo. Dum laatanoo on diga e ruuhuuji jeedifi, gonudi yeeso kittaal Laamaare makko. ⁵ Dum laatanoo on bo diga e Yeesu Almasiihu, ceedotoodo koolaado, artudo finti diga e maaybe, laamiido laamiibe duuniyaaru.

Kanko yidi en, go o hisini en diga e hakkeoji men, e yiyam makko. ⁶ O laatini en laamiibe, e

Limaamiibe Alla baabiiko. Tedduŋal e Laamaare laatanoo mo, duuŋi duuŋaali. Aami.

⁷ Daaree, oo warida e duulere. Himbe fu yi'an mo, baa yuwunooŋe mo, lenyi duuniyaaru fu simoto gam makko. Dum laatoo hande non! Aami✧.

⁸ Joomiraawo Alla, gonuŋo, e gonnooŋo, e ga-roowo, mo baawde wi'i: «Min woni arano, min woni sakitiineejo.»

Almasiihu hollitii hoore mum Yuhaana

⁹ Min woni Yuhaana banniraawo moodon. Mi hawtii e moodon der toora, e der Laamaare Yeesu Almasiihu, e der tinnaare makko. Mi yaaraama e semme dow duunne wi'eteene Patimos gam mi waajike haala Alla, ceedaniimi Yeesu. ¹⁰ Nyaanne nyalaane Joomiraawo*, kebbumi Ruuhu, den nanumi 6aawo am daane towne hande galalŋi puureteedi. ¹¹ Daane nen e wi'a: «Ko ji'ataa, winnu dum der derewol, lildaa eklesiyaaji jeediŋi dŋi do: Efesu e Samirna e Pergamu e Tiyatira, e Sardis, e Filadelfiya e Lawdikiya.»

¹² Den jeeyitiimi gam mi daara baddandŋo am, ko ji'umi fitillaaji jeediŋi, gadiiraadi kanŋeeri. ¹³ Godŋo nandudŋo e Bii nedŋo e darii hakkune majji, oo 6ornii jabbaare, oo haŋbi 6el6elol kanŋeeri to gabaare makko. ¹⁴ Hoore makko e gaasa makko e rawni tar hande hottollo e kosam, gite makko e wa'i hande denŋal yiite. ¹⁵ Koyde makko e jalba hande janni bodeeri buudaani faa wojji coy, daane makko e nandi hande rimmo diyam duudŋam. ¹⁶ Oo joggii koode jeediŋi e junŋo makko nyaamo.

✧ **1:7** Jekariya 12.10; Yuhaana 19.37

* **1:10** Nyalaane Joomiraawo nen nyaanne alal nun.

Kaafahi belki becce dīdī e wurtoo diga e hunnuko makko. Yeeso makko e nandi hande naaŋe jalboowe caka nyalooma. ¹⁷ No ji'u moo mi, janumi yeeso makko, laatiimi hande maaydo. Den o yowi junŋo makko nyaamo dow am, o wi'i: Taa hulu! Min woni arano, min woni cakitiido, ¹⁸ min woni buurudo. Mi maayiino, amma jooni mii wuuri faa abada. Mii woodi baawde dow maayde e dow joonne maaybe. ¹⁹ Gam majjum, winnu ko ji'ataa, ko wadotoo, e ko wadoyto yeeso. ²⁰ Nani do asiiri koode jeedīdī de ji'udaa der junŋo am nyaamo, e fitillaaji kanjeeri jeedīdī. Koode jeedīdī, laatii malaykaaŋe eklesiyaaaji jeedīdī. Fitillaaji kanjeeri jeedīdī bo, laatii eklesiyaaaji jeedīdī.»

2

Derewol eklesiya Efesu winnanaa

¹ «Winnan malaykaajo eklesiya Efesu, bi'aa:

Nani haalaaji jogiido koode jeedīdī der junŋo mum nyaamo, jahoowo hakkune fitillaaji kanjeeri jeedīdī: ² Mii anni golle maa, e tinnaare maa, e munyal maa. Mii anni a munyantaa halluŋe, a fonnii wi'ooŋe e laatii lilaŋe, amma ŋe laataaki dum, a tawii ŋe laati nun fewooŋe. ³ Aa woodi munyal, a toorake gam inne am, amma a tampay. ⁴ Amma ko pelan maa mi woni, a accii yidde maa arandeere. ⁵ Gam majjum, siwtor diga to janudaa. Tuubu, den gadaa golle maa arandeeje! To hinaa nun, mi waran, mi ikkina fitilla maa e nokkuure mum, sey to a tuubii. ⁶ Amma aa woodi gootum ko woodi: aa wanyi golle Nikolayiiŋe, hande no min bo banyirmi de.

⁷ Goodudo noppi fu, nana ko Ruuhu batata eklesiyaaji! Jaaliido fu, mi hokkan dum nyaama biɓɓe legal yonki gonunjal der aljanna Alla.»

Derewol ɓe Samirna winnanaa

⁸ «Winnan malaykaajo eklesiya Samirna, bi'aa:

Nani do haalaaji di bi'eteedo arano e sakitiineejo wi'i, kanko maayunoodo ko finti. ⁹ Mii anni toora maa, e talakaaku maa, baa no aa jom jawdiijo. Mii anni kalluka ka wi'oobe e laatii Yahuduuɓe batata dow maa. Amma fewre, ɓe laati nun jama'aare saafobe Seydan. ¹⁰ Taa hulu toora badiika tawugo maa. Daa Seydan maɓɓan woɓɓe mon der kasu, gam poonedon, on toorete faa balde sappo. Laata koolaado faa maayde, mi hokkete keɓal jaalorgal, waato yonki.

¹¹ Goodudo noppi, nana ko Ruuhu batata eklesiyaaji! Jaaliido, maayde didawre meemataa dum.»

Derewol ɓe Pergamu winnanaa

¹² «Winnan malaykaajo eklesiya Pergamu, bi'aa:

Nani do haalaaji jogiido kaafahi ceeɓuki, ki beldeji didi: ¹³ Mii anni to joodidaa, don nun laamorde Seydan woni. Aa jogii inne am, a yedday goondingo am baa der wakkati Antipas seedejo am koolaado waraa caka moodon, to Seydan woni. ¹⁴ Amma mii woodi ko pelan maa mi: Aa woodi woɓɓe tokkuɓe ekkitinol Balaama. Balaama ekkitiniino Balak wada no himɓe Isira'iila yanirta. O acca ɓe yakka tew caafiraadum tooruje, ɓe gada jeenu bo. ¹⁵ Hande nun an bo, aa woodi tokkuɓe

ekkitinol Nikolayii6e. ¹⁶ Gam majjum tuubu, to hinaa nun, 6ooyataa, mi waran to maa, mi ha6idan 6e e kaafahi gonuki e hunnuko am.

¹⁷ Goodudo noppi, nana ko Ruuhu batata eklesiyaaaji! Jaaliido, mi hokkan dum nyaamdu suudiinu, wi'eteenu "maannu". Mi hokkan mo bo, kaayel daneyel. Dow maggel, inne heyre e winnaa. Goddo annaa inne nen to hinaa kokkaado ne.»

Derewol 6e Tiyatira winnanaa

¹⁸ «Winnan malaykaajo eklesiya Tiyatira bi'aa:

Nani do haalaaji Biddo Alla mo gite mum nandi hande denŋal yiite, koyde makko e nandi hande janni bofeeri. ¹⁹ Mii anni golle maa, e yidde maa, e goondinki maa, e ballal ŋal ballataa wob6e, e munyal maa. Mii anni golle maa cakitiide e 6uri arandeeje duudugo. ²⁰ Amma woodi ko pelan maa mi. Aa acci Ijabeeli, debbo bi'oowo hoore mum annabiijo. Oo janŋina, oo jarboo gollotoo6e am, gam 6e gada jeenu, 6e yakka tew caafiraadum tooruuje. ²¹ Mi hokkii mo wakkati gam o tuuba, amma o salike ko tuubi, o acca jeenu makko. ²² Gam majjum mi faddan mo dow banni toora, kanko e jeenidoo6e e makko, sey to 6e tuubii ko 6e gadi e makko. ²³ Mi waran 6i66e makko. Eklesiyaaaji fu annan min woni liinyoowo hakkillo e berde. Mi yoban bo moy moodon fu ko wadi.

²⁴ Amma onon horii6e der Tiyatira, onon 6e tokkay laawol ŋol, onon 6e annaa ko wob6e wi'ata "asiiri Seydan luggudo", mi yowantaa on dongal kuunjal. ²⁵ Amma, ko goodudon, jogee dum e semme faa mi wara. ²⁶ Jaaliido, gadudo golle am

faa heennytirde, mi hokkan d̄um baawde dow lenyi himbe. ²⁷ O duriran be e sawru janni, o pusan be hande no payande loopeeje pusirtee. ²⁸ Hande no min bo kebirmi baawde diga Baaba am. Hande non min bo, mi hokkan mo hoodere fajiri.

²⁹ Goodudo noppi, nana ko Ruuhu batata ekle-siyaaji!»

3

Derewol be Sardis winnanaa

¹ «Winnan malaykaajo eklesiya Sardis, bi'aa:

Nani do haalaaji goodudo ruuhuujii Alla jeedidi, e kooode jeedidi: Mii anni golle maa, aa wi'ee aa buurudo, amma a maaydo. ² Wadu hakkillo, semmidin ko faani waatugo, gam mi tawii golle maa hebbay yeeso Alla am. ³ Gam majjum siwtor no kebirdaa, e no nanirdaa haala Alla, joga ka, tuubu. To a reenaay, mi waran hande gujjo, a annataa bo wakkati de garanmi juhugo maa. ⁴ Amma, aa woodi der Sardis himbe be tuuninaay kolte mum. Be bornoto kolte daneeje, be jaada e am, gam be potanii d̄um. ⁵ Hande non, jaaliido fu bornoto kolte daneeji. Mi moytataa inne makko diga dewtere yonki pay. Mi seedoto yeeso Baaba am e yeeso malaykaabe mum, oo laatii mo am. ⁶ Goodudo noppi, nana ko Ruuhu batata ekle-siyaaji!»

Derewol be Filadelfiya winnanaa

⁷ «Winnan malaykaajo eklesiya Filadelfiya, bi'aa:

Nani do haalaaji Ceniido, Goonjaajo, jogiido mabbitirgel nel Dawda e junjo mum. To o mabbittii goddo mabbataa, to o mabbii bo, goddo

ma66itintaa. ⁸ Mii anni golle maa. Daaru, mi ma66itii dammugal yeeso maa ɲal goddo waawataa ko ma66i. A woodaa baawde mawde, amma a jogake haala am, a yedday inne am. ⁹ Daaru, mi hokkete jama'aare sujidanoobe Seydan, wi'oo6e ko'e mum 6ee laatii Yahuduu6e, amma fewre. Mi accan 6e gara 6e jiccoo ley koyde maa, den 6e paaman mii yidu ma. ¹⁰ A jogake haala am, a munyii sanne. Gam majjum, min bo, mi reenete der wakkati 6illaare garanoore duuniyaaru gam fonna him6e. ¹¹ Mi faanake warugo. Joga ko goodudaa e semme, gam to goddo etta meetalol maa. ¹² Jaaliido fu, mi wadan dum darɲanal der suudu Alla am, o wurtataako e mayru abada. Mi winnan dow makko inne Alla am, e inne wannarde Alla am, waato Urusaliima kesol, yiwoowol diga dow kammu, to Alla am. Mi winnan bo dow makko, inne am heyre.

¹³ Goodudo noppi, nana ko Ruuhu batata ekle-siyaaji!»

Derewol 6e Lawdikiya winnanaa

¹⁴ «Winnan malaykaajo eklesiya Lawdikiya, bi'aa mo:

Nani do haalaaji bi'eteedo Aami, seedejo koolaado, e goonjaajo, mo diga e mum Alla tagi huune fu. ¹⁵ Mii anni golle maa, a wulaa a feewaa. Laata buludo, dum bo peewudo! ¹⁶ Amma no aa woni caka caka, a wulaa a feewaa, mi tuutete diga hunnuko am. ¹⁷ Aa wi'a: "Mii laatii jom jawdiijo, mi hawritii jawdi, mi haajaaka goddum". A annaa a laati nun mo walaa goddum, jurminiido, talakaajo, bumdo, e jahoowo funtu. ¹⁸ Ka batan maa mi nani: Soodu to am, kanjeeri laa6iniraani

yiite, gam laatodaa jom jawdiijo. Soodu gineeji daneeji bornodaa, gam senteene funtu maa to yi'oo. Kade bo, soodu lekki gite mooma, gam ji'aa.

¹⁹ Himbe 6e jidumi, mi felan 6e, mii fooda noppi ma66e. Gam majjum, tinna tuubaa! ²⁰ Mi nani darii e dammugal, mii silmina. To goddo nanii daane am go ma66iti dammugal, mi naatan wuro mum, mi nyaamda e mum, joomum bo nyaamdan e am. ²¹ Jaaliido fu, mi joodinan dum dow kittaal Laamaare am, hande no jaaloriimi go joododiimi e baaba am dow kittaal Laamaare mum.

²² Goodudo noppi, nana ko Ruuhu batata ekle-siyaaaji!»

4

Alla e maantee dow kammu

¹ Baawo majjum, ji'umi dammugal gom e ma66itii dow kammu. Daane ne nanunoomi e baddammi arande, nandune e galaldi puureteedi, wi'immi: «Eencu do, mi hollee ko waroyta yeeso.»

² Don maa don, kebbumi Ruuhu. Den ji'umi kittaal laamu dow kammu, goddo e joodii dow maggal. ³ Joodiido on e jalba hande hayre haakoore bi'eteene yaspa, e hayre wodeere, wi'eteene sardis. Cicinga e filititii kittaal nal, e jalba hande hayre wi'eteene emerooda. ⁴ Kittaaje laamu laso e naay e filititii kittaal laamu nal. Dottiibe laso e nayo e joodii dow majje, 6ee bornii kolte daneeje, 6ee mellii meetali kanneeri. ⁵ Den maayye, e rimmo daade towde, e diggaali, e wurtoo diga kittaal laamu nal. Fitillaaji jeediifi e hu66aa yeeso maggal, kanji woni ruuhuuji Alla

jeefidi. ⁶ Huune ko nandi e maayo e woni yeeso kittaal ŋal, e nandi e daanorgal laabuŋal tar.

Kujje yonkinteeje naay e woni caka kittaal ŋal, e fiilitii ŋal. Ede goodi gite duudde yeeso e baawo fu. ⁷ Huune dum yonki dum, aranum mum e nandi e jaggere. Didabum, e nandi nyaleel, tatabum, e woodi yeeso hande ŋo neddo. Nayabum bo, e nandi hande ciilal piroowal. ⁸ Huune yonkintejum nayum dum, gootum mum fu e woodi biyeede jeego'o. Biyeede den e woodi gite der e yaasi. Jemma e nyalooma fu, edum wi'a:

«Ceniido, Ceniido, Ceniido,
non Joomiraawo Alla mo baawde fu laatii.
O na'onno, o na'on jooni, oo wara!»

⁹ Huune yonkintejum dum, e teddina, e mana, e yetta joodiido dow kittaal laamu, mo yonki faa abada. ¹⁰ De dum wadata dum fu, dottiiɓe laso e nayo ben e jiccoo yeeso joodiido dow kittaal laamu, ɓee cujidana yonkinteejo faa abada, ɓee padɗa meetali maɓɓe yeeso kittaal laamu, ɓee bi'a:

¹¹ «An Joomiraawo Alla amen,
a fotii hebugo tedduŋal, e manŋu, e baawde,
gam an tagi kujje fu,
e sago maa de laatorii, e sago maa de tagiraa.»

5

Dewtere Alla, e kaanudo maɓɓita ne

¹ Baawo mum, ji'umi dewtere der junŋo nyaamo joodiido dow kittaal laamu. Dewtere nen e winnaa becce diɗi fu, ne maɓɓaa, ne wadanaa maaneeji jeefidi. ² Den ji'umi malaykaajo semmenteejo gom e bata e daane towne, e wi'a: «Moy nun

foti takkitingo maaneeji dīn, den maḅḅita dewtere nen?»

³ Baa gooto walaa dow kammu, e dow leydi e der leydi, baawoowo ko maḅḅiti ne, dūm bo daarugo der mayre. ⁴ Den bullumi puy, gam goddo heḅaaki potudo maḅḅita dewtere nen, naa bo daarugo ko woni der mayre. ⁵ Den gooto der dottiiḅe ḅen wi'immi: «Taa wullu! A yi'ii jaggere lenyol Yahu-uda, yiwudo diga Dawda, o jaalake. O waawan ko takkiti maaneeji jeediḅi dīn, o maḅḅita dewtere nen.»

⁶ Den ji'umi Jawgiyel, eḅel nandi hande ḅel hiisaanoma. Jawgiyel ḅel e darii hakkune kittaal Laamaare, e huune nayum yonkintejum, e dottiiḅe. Eḅel woodi galaldi jeediḅi, e gite jeediḅi, kanjum woni ruuhuuji Alla jeediḅi, lilaadi der duuniyaaru fu. ⁷ Jawgiyel ḅel wari jaḅi dewtere nen diga e junḅo nyaamo joodiido dow kittaal laamu. ⁸ No ḅel jaḅi ne, huune nayum yonkintejum, e dottiiḅe laso e nayo ḅen jiccii yeeso maggel. Moy maḅḅe fu e jogii moolooru, e jarirkon gadiraakon kanḅeeri, keewukon wardi. Kanjum laatii du'aaje himḅe Alla. ⁹ Bee jima jimol kesol, ḅee bi'a der maggol:

«An foti etta dewtere nen,
takkitaa maaneeji mayre

Gam a hiisaanoma, a sooditanike Alla himḅe e
yiyam maa,

diga lenyol fu, e denḅal fu, himḅe fu, e diga leydi fu.

¹⁰ A wadii ḅe laamiiḅe, e Limaamiiḅe Alla,
gam ḅe laamanoo duuniyaaru.»

¹¹ Mii daara, ko nanumi daade malaykaaḅe
duuḅḅe, uju ujuneje. Be piiltitii kittaal laamu, e

huune yonkintejum, e dottiiḅe. ¹² Bee bata e daade towḁe ḅee bi'a:

«Jawgiyel kiisanoonjel fotii heḅa
baawḁe, e jawdi, e faamu,
e semme, e manḅu, e tedduḅal, e maantooje!»

¹³ Den nanumi ko tagaa fu, gonuḁum dow kammu,
e dow leydi, e der leydi, e der maayo, e ko woni der
majjum fu, e wi'a:

«Maantoore, e manḅu, e tedduḅal, e baawḁe
woodani joodiido dow kittaal laamu,
e Jawgiyel, faa abada!»

¹⁴ Huune nayum yonkintejum ḁum, toontii, wi'i:
«Aami!» Dottiiḅe ḅen bo jiccii, sujidi.

6

Maaneeji jeeḁiḁi

Takkitingo maane arandeere

¹ Wakkati daaranmi, ji'umi Jawgiyel takkiti maaneeji jeeḁiḁi ḁin woore mum. Den nanumi huune nayum yonkintejum ḁum, gootum mum e bata e daane towne hande riggaanjo, e wi'a: «War!»

² No daarumi, go ji'umi puccu danewol. Baddiido ḅol e jogii biroogal, o hokkaa meetalol, o yawti hande jaalotooḁo gam o jaaloo bo.

Takkitingo maane ḁiḁawre

³ Jawgiyel takkiti maane ḁiḁawre, den nanumi huune yonkintejum ḁiḁabum e wi'a: «War!» ⁴ Den puccu gonḅol bodewol wurtii. Baddiido ḅol hokkaa kaafahi mawki. O hokkaa bo baawḁe sottingo jam e duuniyaaru, gam himḅe warontira.

Takkitingo maane tatawre

⁵ No Jawgiyel takkiti maane tatawre, den nan-umi huune yonkintejum tatabum e wi'a: «War!» Go ji'umi puccu ɓalewol. Baddiido ɗol e jogii etirgel kilo. ⁶ Den nanumi ko wa'i hande daane yiwi hakkune huune yonkintejum nayum. Daane nen e wi'a:

«Etorde alkamaari woore, e etorde gawri tati, soodee ceede joddi golle nyalaane woore. Amma taa sadin nebbam e innabojam.»

Takkitingo maane nayawre

⁷ No Jawgiyel takkiti maane nayawre, den nan-umi daane huune yonkintejum nayaɓum, e wi'a: «War!» ⁸ No daarumi, go ji'umi puccu haako haakowol. Baddiido ɗol e wi'ee Maayde, joonne maayɓe e tokki mo. Be kokkaa baawde dow fecco duuniyaaru nayawre, gam ɓe bara himɓe e kaafahi, e rafo, e nyawuuji bondi, e bisaaji ladde.

Takkitingo maane jowawre

⁹ No Jawgiyel takkiti maane jowawre, den ji'umi ley hiisirde, yonkiiji waraabe gam haala Alla, e gam seedaaku ɗu ɓe ceedanii mo. ¹⁰ Bee bata e daade towde, ɓee bi'a: «Joomiraawo, ceniido, goonjaajo, faa dey kedidaa ko kiitodaa himɓe wonɓe der duuniyaaru, yamaa ɓe yiiyam amen?» ¹¹ Moy maɓɓe fu hokkaa toggoore raneere. Be bi'aa, ɓe ciwtoo taw sedda faa to limgal banniraaɓe maɓɓe, gollodiiɓe e maɓɓe, wareteeɓe hande maɓɓe hebbii.

Takkitingo maane jeego'awre

¹² Den ji'umi Jawgiyel takkiti maane jeego'awre. Den leydi dimmii dimmaade mawde, naaɗe ɓawli hande guda ɓaleya, lewru bo wojji hande yiiyam.

¹³ Koode kammu yani e leydi hande no 6i66e ibbe kecce saamirta to hennu mawkol wifii. ¹⁴ Kammu majjiti, hande no daago taggirtee, baalle, e dunde fu eggii e nokkuuje mum. ¹⁵ Den laamiibe duuniyaaru, e himbe teddube, e hooreebe soogeeji, e jom jawdiiibe, e woodube baawde, e maccube, e rimbe fu suudii der lowi kaaye, e hakkune baalle. ¹⁶ Be darii bee bi'a baalle e kaaye: «Janee dow amen! Cuudee men e yeeso joodiido dow kittaal laamu e mone Jawgiyel! ¹⁷ Gam nyalaane mawne ne mone ma66e yottake, moy dadata?»

7

Himbe 144 000 wadanaabe maane Alla

¹ Baawo majjum, ji'umi malaykaaabe nayo e darii to gooraaje duuniyaaru naay. Bee kada keni duuniyaaru naay wifugo dow leydi, e dow maayo, e dow ledde. ² Ji'umi kade malaykaajo goddo yiwoy diga lettugal, e jogii maanordum Alla yonkinteejo. O baddi malaykaaabe nayo e daane townne, hokkaabe baawde wadango leydi, e maayo ko halli. ³ O wi'i be: «To on gadanee taw leydi, e maayo, e ledde ko halli, faa to en gadanii maccube Alla meeden maane dow tiide.» ⁴ Den nanumi limgal wadanaabe maane dow tiide mum: Be gadii himbe ujune hemure e lasoy dido e nayo (144 000) yiwube diga lenyi Isira'iilaabe fu.

⁵ Yiwube e lenyol Yahuuda, ujune sappo e dido (12 000).

Yiwube e lenyol Ruben, ujune sappo e dido (12 000).

Yiwube e lenyol Gada, ujune sappo e dido (12 000).

- ⁶ Yiwuḅe e lenyol Aser, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Yiwuḅe e lenyol Neftali, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Yiwuḅe e lenyol Manaasa, ujune sappo e dīdo (12 000).
- ⁷ Yiwuḅe e lenyol Simeyon, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Yiwuḅe e lenyol Leewi, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Yiwuḅe e lenyol Isakar, ujune sappo e dīdo (12 000).
- ⁸ Yiwuḅe e lenyol Jabulon, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Yiwuḅe e lenyol Yusufu, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Yiwuḅe e lenyol Benyamin bo, ujune sappo e dīdo (12 000).
 Cuudī baaba dīi fu wadanaama maane.

Jama'aare duunne diga lenyi fu

⁹ Baawo mum daarumi, go ji'umi jama'aare duunne, ne limataako. Be yiwii diga e leyde fu, e lenyi fu, e himbe fu, e delle fu. Bee darii yeeso kittaal laamu, e yeeso Jawgiyel. Bee bornii toggooje daneeje, bee jogii licce papaaje e juude maḅbe. ¹⁰ Bee bata e daade towde bee bi'a: «Kisidam men yiwii diga e Alla meeden, joodiido dow kittaal laamu, kanko e Jawgiyel.» ¹¹ Malaykaaḅe fu e fiiltitii kittaal laamu, e dottiiḅe, e huune yonkintejum nayum. Be jiccii yeeso kittaal laamu, 6e cujidani Alla. ¹² Bee bi'a:
 «Aami! Maantoore, e tedduḅal,
 e faamu, e jettooje, e manḅu, e baawde,
 e semme woodani Alla meeden faa abada!»

13 Den gooto der dottiiḅe yamimmi wi'i: «Beey nun himḅe ḅorniibe toggooje daneeje? Toy ḅe yiwi?» 14 Toonti moo mi: «Joomiraawo am, an nun anni.» Go o wi'immi: «Kamḅe woni yiwoyḅe diga toora mawka. Be loonnii toggooje maḅḅe, ḅe dawnini ḅe e yiyam Jawgiyel*.

15 Gam majjum ḅe gonii yeeso kittaal laamu Alla. Bee kujidana mo jemma e nyalooma der suudu Alla makko ceniinu. Joodiido dow kittaal laamu reenan ḅe. 16 Be dafataake, ḅe dondataake, naaḅe fiyataa ḅe, guli bo wadataa ḅe. 17 Gam Jawgiyel gonuḅel caka kittaal laamu duran ḅe. Neḅ yaaran ḅe to ciibiije diyam kokkooram yonki. Alla moytan gondi gite maḅḅe fu.»

8

Takkitingo maane jeediḅawre

1 No Jawgiyel takkiti maane jeediḅawre, jam wadi dow kammu faa jaka feccere janni. 2 Den ji'umi malaykaaḅe jeediḅo dariibe yeeso Alla, ḅe kokkaa galaldi jeediḅi puureteedi. 3 Malaykaajo goddo wari darii ley hiisirde. Oo jogii heedo urirgo, ḅo kanḅeeri. O hokkaa wardi duuddo, o ura, kanjum e du'aaje himḅe Alla, o yottina dum dow hiisirde ne kanḅeeri, gonune yeeso kittaal laamu. 4 Curki wardi on eencidi e du'aaje himḅe Alla diga e junḅo malaykaajo dariido yeeso Alla. 5 Malaykaajo on etti heedo urirgo, hebbini ḅo yiite hiisirde, faddi ḅo e leydi. Den riggaḅo e rimmo wadi, maayye maayyi, leydi dimmii.

* **7:14** Maana yiyam dawnindam toggooje maḅḅe, laatii hakkeeki maḅḅe fu yaafaama.

Galaldi jeediidi puureteedi

Walaldu aranol

⁶ Baawo majjum, malaykaabe jeediido jogiibe galaldi jeediidi puureteedi, siryii fuurugo di.

⁷ Malaykaajo arano fuuri walaldu mum, den malamalluuje, e yiite jillontirne e yiiyam faddaa e leydi. Feccere leydi tatawre wulaa, den feccere ledde tatawre bo wulaa, non bo, fudo hecco fu wulaa.

Walaldu didabol

⁸ Malaykaajo didabo fuuri walaldu mum. Den huune nandune e waanne hu66oore yiite faddaa der maayo. Feccere maayo tatawre waylitii yiiyam. ⁹ Feccere tatawre der huune yonkintejum, gonudum der maayo waati. Feccere tatawre der laanaaje diyam bo halki.

Walaldu tata6ol

¹⁰ Malaykaajo tata6o fuuri walaldu mum. Den hoodere mawne, hu66oore yiite hande doocal yiwoy diga dow kammu, yani dow feccere gooruuji tatawre, e ciibiije diyam. ¹¹ Inne hoodere nen e wi'ee «Kaadudum.» Ne haadini feccere diyam tatawre, himbe duu66e maayi gam haadugo diyam dam.

Walaldu naya6ol

¹² Malaykaajo naya6o fuuri walaldu mum. Den feccere naane, e lewru, e koode tatawre fiyaa. No dum fiyaa, go feccere majjum tatawre ni66i, jemma e nyalooma bo majjini feccere jaynol mum tatawre.

¹³ Baawo mum, ji'umi ciilal e fiira dow kammu. Den nanumi enal bata e daane towne, enal wi'a:

«Kayto! Kayto! Bone woodani himbe duuniyaaru to malaykaaabe tato horiibe fuurii galaldi mum!»

9

Walaldu joyabol

¹ Malaykaajo joyabo fuuri walaldu mum. Den ji'umi hoodere yiwi dow kammu yani e leydi. Ne hokkaa maabbitirgel bunnu lugguŋol ŋol walaa kaddi. ² No ne maabbiti ŋol, go curki tekkuki wurti e maggol. Curki kin e nandi hande curki yiwuki e suudu yiite, ki niɓɓini naaje e hennu. ³ Den babatti wurti e curki kin, sankitii e leydi, di kokkaa baawde hande jahe. ⁴ Di bi'aa to di meemu fudo, e huune ko fudata dow leydi, e ledde, amma himbe ɓe maane Alla walaa dow tiide mum. ⁵ Di kokkaaka laawol di bara himbe, amma, di toora ɓe faa lebbi joyi. Naawella majji e nandi hande naawalla yaare to fidii neddo. ⁶ Wakkati mum, himbe dantan maayde, amma ɓe kebataa ne. Be jidan maayde, amma ne doggan ɓe.

⁷ Babatti din e nandi e pucci ciriyaniidi konu. Huune ko nandi e meetali gadiraadi kanjeeri e woni dow ko'e majji. Geese majji e nandi e geese himbe. ⁸ Gaasa majji e nandi e gaasa rewbe, nyiye majji e wa'i hande nyiye jagge. ⁹ Gabaaje majji e wa'i hande tabbordum kure. Rimmo biyeede majji e wa'i hande rimmo laanaaji di pucci duuddi, ciriyaniidi konu foodata. ¹⁰ Dii goodi bokkordi e kure hande jahe. Der bokkordi majji, baawde toorugo himbe faa lebbi joy woni. ¹¹ Malaykaajo bunnu lugguŋol kaddi walaa, laatii laamiido majji. Inne makko e Iburaninkeere woni, Abaddon, e Yunaninkeere bo, Apolliyon.

¹² Bone arandeere yawtii. Daa, boneeji didi e wara kade.

Walaldu jeego'abol

¹³ Malaykaajo jeego'abo fuuri walaldu mum. Den nanumi daane yiwii to galaldi hiisirde naay ne kanjeeri, gonune yeeso Alla. ¹⁴ Daane nen wi'i malaykaajo jeego'abo jogiido walaldu pureteenjol: «Fiirtu malaykaabe nayo habbaabe to maayo manjo, wi'eteenjo Efaratis.» ¹⁵ Malaykaabe nayo ben firtaa. Be ciriyake gam duubol, e lewru, e nyalaane, e wakkati, de be barata feccere himbe tatawre. ¹⁶ Mi nanii lingal soogeeji baddiidi pucci: be gadii himbe miliyo keme dido (200. 000.000). ¹⁷ Nani do no ji'irmi pucci e waddiibe di der jiiki am. Waddiibe pucci din, e bornii tabbordum kure bodejum hande yiite, e bula bulajum, e nareerijum hande bu'e naaje. Ko'e pucci din e nandi hande ko'e jagge. Yiite, e curki, e bu'e naaje e wurtoo diga kunnude majji. ¹⁸ Boneeji tati din, waato yiite e curki, e ko nandi e bu'e naaje wurtii e kunnude pucci, wari feccere himbe tatawre. ¹⁹ Gam baawde, e semme pucci din tawaaka maa to kunnude e bokkordi majji. Bokkordi din e nandi e bolle, dii goodii ko'e, kanje di gadiranta himbe ko halli.

²⁰ Horiibe, be boneeji din waray, tuubay ko be gadi, be accay saafugo ginnaaji, e tooruje gadiraade kanjeeri, e cardi, e janni bodeeri, e kaaye, e ledde. Tooruje den yi'ataa, de nanataa, de jahataa. ²¹ Be tuubay be acca warugo himbe e saafugo ginnaaji, e jeenu, e guyka.

10

Malaykaajo e dewtel

¹ Baawo majjum, ji'umi malaykaajo semmenteejo gom kade. Oo jippoo diga dow kammu. Oo bornii duulere, cicinga e fiiltitii hoore makko. Yeeso makko e jalba hande naaje, asaale makko e wa'i hande moosi yiite. ² Oo jogii dewtel ma66itiinjel. O darini koyɗal makko nyaamowal dow maayo, nanowal bo dow leydi. ³ O bati e daane towne hande no jaggere halbirta. No o bati e daane towne, den palmaali jeediɗi nanaa. ⁴ No palmaali jeediɗi ɗin batidi, ko ciriyiimi mi winna. Amma nanumi daane gom yiwi diga dow kammu, wi'immi: «Suudu ko palmaali jeediɗi ɗin wi'i, taa winnu ka!»

⁵ Den malaykaajo mo ji'unoomi e darii dow maayo e dow leydi on, ɓanti junɗo mum nyaamo faa dow. ⁶ O hunorii inne Alla, tabitiɗo faa abada, taguɗo kammu e ko woni der mum, taguɗo leydi e ko woni der mayri, taguɗo maayo e ko woni der maggo. O wi'i: «Dum ɓooyataa kade! ⁷ Amma nyaanne malaykaajo jeediɗaɓo fuurata walaldu mum, Alla hebbinan asiiri mum. Dum laatoto hande no o batirnoo annabiibe gollantoobe mo habaru beldo.»

⁸ Den daane ne nanunoomi, yiwoyne diga dow kammu, wi'immi kade: «Yahu ettu dewtel ma66itiinjel, gonunjel der junɗo malaykaajo dariiɗo dow maayo e dow leydi.»

⁹ Jahumi to malaykaajo on, bi'u moo mi, o hokkammi dewtel nel. O wi'immi: «Ettu nel, moɗaa! Nel welan der hunnuko maa hande juuri, amma nel haadan der reedu maa.»

¹⁰ Jaḡumi dewtel ṅel e junṅo malaykaajo, yakkumi ṅel. ṅel weli der hunnuko am hande juuri, amma no modumi ṅel, ṅel haadi der reedu am!

¹¹ Baawo majjum, bi'aami: «Sey bataa kade ko Alla hollitin maa dow himḡe duuḡḡe, e lenyi duudḡi, e ḡelle duudḡe, e laamiḡe duuḡḡe.»

11

Seedeeḡe diḡo

¹ Den kokkaami yommal nandunḡal e sawru poon-nirkol. O wi'immi: «Umma, foonnu suudu Alla e hiisirde. Limu sujidoḡḡe wonuḡe der maggol.

² Amma accu fageere suudu Alla yaasiire, taa foonnu ne, gam ḡe lenyi janani nun hokkaa ne. Be jaaḡan wanḡarde seniine faa lebbi lasoy diḡi e diḡi.

³ Mi hokkan seedeeḡe am diḡo baawḡe waḡugo annabaaku faa balḡe ujuneere e keme diḡi e lasoy tati, (1260) ḡee ḡornorii saakiiji.»

⁴ Seedeeḡe diḡo ḡen woni ledḡe jaytuuḡe diḡi, e fit-illaaji diḡi, dariidi yeeso Joomiraawo duuniyaaru.

⁵ Jidḡo waḡugo ko halli fu, yiite wurtoto diga kunnude maḡḡe, halka wayḡe maḡḡe. Nun nun haani jidḡo waḡango ḡe ko halli fu, wariree. ⁶ Bee goodi baawḡe maḡḡugo kammu gam to diyam toḡu der balḡe ḡe ḡe baajotoo haala Alla. Bee goodi bo baawḡe waylitingo diyeele laatoo yiyam. Be baawan bo ko jippini boneeji feere feere ḡe ḡe jidḡi fu, e duuniyaaru ḡo.

⁷ To ḡe gaynii seedaaku maḡḡe, tewuwa gom wurtoto diga gayka lugguka, haḡa e maḡḡe, jaaloo ḡe, wara ḡe. ⁸ Balli maḡḡe wonoto der fageere wanḡarde mawne. Ton nun Joomiraawo maḡḡe

tigganoo dow leggal palaanjal. Wannjarde nen nanditiniraamaa Sodoma e Misira. ⁹ Himbe yiwoybe diga duuniyaaru fu, e lenyi fu, e delle fu, e leyde fu, yi'an balli ma6be, jaka balde tati e feccere. Be nootataako balli ma6be uwee. ¹⁰ Wonube der duuniyaaru seyoto gam maayde ma6be. Be gadan juulde, be kokkontira dokke gam annabiibe dido ben tooriino be puy. ¹¹ Amma baawo balde tati e feccere den, foofaanjo yonki yiwunjo to Alla, naati e ma6be. Be pinti, be ummii be darii, go yi'ube be fu, kulol manjol nanji dum. ¹² Den daane towne yiwi dow kammu, e wi'a annabiibe dido ben: «Eencee do!» Be eenci dow kammu, der duule, waybe ma6be e daara be. ¹³ Wakkati mum, leydi dimmii e semme, go feccere wannjarde sappo'awre mum halki. Dimmaade leydi den wari himbe ujune jeedido (7000). Den horiibe huli, hokki Alla mo dow kammu teddujal.

¹⁴ Bone didawre yawti, amma booyataa ko bone tatawre wara.

Walaldu jeedidabol

¹⁵ Malaykaajo jeedidabo fuuri walaldu mum. Den daade towde nanaa dow kammu, e wi'a: «Baawde laamanaago duuniyaaru fu laatanike Joomiraawo meeden e Almasihu mum. O laamoto faa abada!»

¹⁶ Dottiibe laso e nayo joodiibe dow kittaaje yeeso Alla jiccii, sujidani Alla, ¹⁷ be bi'a:

«Joomiraawo Alla, mo baawde,
An gonudo naane, e jooni, men jettii maa,
gam a gollirii baawde maa mawde,
a tabbitinii laamu maa.

¹⁸ Mone wadii heeferbe,

amma mone maa wari.
 Wakkati kiitotodaa maaybe wadii,
 wakkati de barjotodaa annabiibe maa,
 gollanoobe maa, wadii,
 wakkati de barjotodaa himbe maa,
 hulbe inne maa wadii,
 mawbe e petton fu,
 wakkati bo wadii de kalkataa halkooobe leydi.»

¹⁹ Suudu Alla maabbitaa dow kammu, pako-rooyal alkawal yi'aa der mayru. Den maayye maayyi, rimmo wadi, palmaali falmi, leydi dimmii, malamalluuje mawde tobi.

12

Debbo e kuunja gom

¹ Maane mawne gom hollitii dow kammu. Debbo gom e bornii naane, lewru e woni ley koyde makko, oo mellii meetalol njol koode sappo e dadi dow hoore makko. ² Oo woodi reedu, go oo halba sabbu toora, e naawalla natawre.

³ Maane gom kade hollitii dow kammu, go kuunja gom bodeya, manja, hollitii. Naa woodi ko'e jeedidi e galaldi sappo, hoore fu e woodi meetalol laamu. ⁴ Bokkordu magga e fooda feccere koode kammu tatawre, e fadda de e leydi. Na darii yeeso debbo paaniido rimugo on, gam na moda biyiiko to o rimii. ⁵ Den o rimi bidido gorko. Kanko woni duroowo be lenyi janani fu e sawru janni. Den suka on yawtinaa faa to Alla, e kittaal laamu mum. ⁶ Debbo on doggi yahi der ladde, nokkuure to Alla moyyinannoo mo. Ton o nyaannetee faa balde ujuneere e keme dadi e lasoy tati (1260).

⁷ Go konu ummii dow kammu. Malaykaajo bi'eteedo Mika'iilu, e malaykaaɓe mum, haɓidi e kuunja ɗan, kanja bo, ɗa haɓidi ɓe, e malaykaaɓe magga. ⁸ Amma kuunja ɗan waaway jaalaago, kanja e malaykaaɓe magga fu, ɓe dulli jayri maɓɓe dow kammu. ⁹ Kuunja manja ɗan wurtinaama yaasi. Kanja woni boddi nayeeri, bi'eteeni Ibiliisa e Seydan, jarbotodo duuniyaaru fu. O fadɗaama e leydi, e malaykaaɓe makko fu.

¹⁰ Den nanumi daane towne diga dow kammu, e wi'a: «Jooni, kisidam, e semme, e Laamaare Alla meeden, e baawde Almasiihu makko warii. Gam gaccotoodo banniraaɓe meeden, to Alla jemma e nyalooma fu riiwaama diga dow kammu. ¹¹ Amma, ɓe jaalake mo gam daliila yiiyam Jawgiyel e gam haala seedaaku maɓɓe. Be jiday yonki maɓɓe faa ɓe kula maayugo. ¹² Gam majjum, kammu e joodiiɓe der mum, belbeltee! Amma leydi e maayo, bone woodani on! Gam Seydan jippanake on e mone mawne, gam oo anni wakkati sedɗa horanii mo.»

¹³ No kuunja ɗan yi'i fadɗaama e leydi, ɗa yanti toorugo debbo dimudo biɗɗo gorko on. ¹⁴ Den debbo on hokkaa biyeede dulowwa manja, gam o fiira, o yaha der ladde, to nokkuure ne o moyyinanaa, gam o woddodoo e boddi nin. Ton nun o nyaannetee faa jaka duubi tati e feccere. ¹⁵ Go boddi nin tuuti diyam, eɗam ila ɓaawo debbo on hande maayo, gam ɗam ilina mo. ¹⁶ Amma, leydi faabii debbo on, ni omtii, ni yari diyam ɗam kuunja ɗan tuuti. ¹⁷ Kuunja ɗan monnii debbo on sanne, yahi haɓoygo horiiɓe der lenyol makko, waato ɗowntaniiɓe ka Alla bati ko e seedanoo

Yeesu. ¹⁸ Den kuunja njan darii dow jaaneeri fonno maayo.

13

Bisaaji dīdī burtiīdī e maayo

¹ Baawo majjum, ji'umi bisaa gom e wurtoo der maayo, nja woodi galaldī sappo, e ko'e jeedīdī. Hoore fu e woodi meetalol laamu. Inde jennooje Alla e winnaa dow ko'e dee fu. ² Bisaa nja ji'umi e nandi e muusuuru. Koyde magga e wa'i hande koyde dawaanjel. Hunnuko magga e wa'i hande hunnuko jaggere. Kuunja njan hokki bisaa njan baawde mum, e kittaal mum, e baawde mawde. ³ Ko'e bisaa njan woore mum, e nandi hande ko nawnano faa waati. Amma jooni nawnande magga hoyonii. Go himbe duuniyaaru fu haaydinii, e tokki nja. ⁴ Be kujidani kuunja njan, gam nja hokkii bisaa baawde magga. Den, be kujidani bo bisaa, be bi'i: «Moy nandi e bisaa? Moy waawi ko haḡidi e magga?»

⁵ Bisaa njan hokkaa hunnuko bata haalaaji mawnitaare, bata kalluka dow Alla. Nja hokkaa bo laawol gollirgo baawde magga faa lebbi lasoy dīdī e dīdī. ⁶ Nja fuddī batugo kalluka dow Alla, e inne mum, e nokkuure to o woni, non bo, e woniibe dow kammu. ⁷ Nja hokkaa baawde haḡugo e himbe Alla, nja jaaloo be. Nja hokkaa baawde laamanaago lenyi fu, e himbe fu, e dende fu, e leydiije fu. ⁸ Himbe wonuḡe e duuniyaaru, be inde mum winnaaka der dewtere yonki diga fuddoode duuniyaaru, sujidanan bisaa njan. Jawgiyel ki-isanoonjel nun woodi dewtere nen.

⁹ Goodufo noppi fu, nana! ¹⁰ Mo dum resani nanjee maccunnaaku, nanjee. Mo dum resani waree e kaafahi, waree e kaafahi. Gam majjum sey himbe Alla tinno, jogoo goondinki.

Bisaa yiwuŋa e leydi

¹¹ Baawo majjum, ji'umi bisaa kuunŋa e wurtoo diga e leydi. Naa woodi galaldi dīdī nandudī e galaldi Jawgiyel, amma ŋaa bata hande kuunŋa ŋan. ¹² Na gollirii baawde bisaa arana yeeso magga. Na dooli duuniyaaru e joodiibe e mayru sujidana bisaa arana nawnanoŋa yidi waatugo ko nyawtaa. ¹³ Bisaa dīdaŋa wadi kaayeeffiji mawdi. Na jippini yiite diga dow kammu e leydi, himbe fu e daara. ¹⁴ Na yoyri himbe duuniyaaru e kaayeeffiji. Na hokkaama baawde wadugo kaayeeffiji dīn yeeso bisaa arana. Na bati himbe duuniyaaru wada tooruure nandune e bisaa nawnanoŋa e kaafahi ko dadi. ¹⁵ Na hokkaa baawde wattango tooruure nen yonki, faa ne bata gecca, ŋa wada mo sujidanay ne fu waree. ¹⁶ Bisaa ŋan dooli himbe fu, teddube e faanduŋe, jom jawdiibe e talakaaŋe, rimbe e maccube, be gadanee maane to junŋo nyaamo, dum bo to tiide maŋbe. ¹⁷ Goddo hebataa sooda dum bo sippa to woodaa maane nen, maane nen bo, inne bisaa e lamba mum nun. ¹⁸ Sey neddo heba faamu. Goodufo hakkillo, liiso lamba bisaa ŋan, gam lamba magga laati nun lamba neddo. Lamba kan woni, keme jeego'o e lasoy tati e jeego'o (666).

14

Jawgiyel e jimol sooditaabe

¹ Den daarumi kade, go ji'umi Jawgiyel e darii dow waanne Siyoona. Himbe ujune hemure e lasoy dido e nayo (144 000), e wondi e maggel. Inne maggel, e inne Baaba maggel e winnaa dow tiide mabbe. ² Nanumi daane yiwoy diga dow kammu kade. Daane nen e wa'i hande rimmo diyam duuddam, e hande riggaanjo manjo. Daane ne nanumi e wa'i hande moolooji nun fiyetee. ³ Himbe ben e yima jimol kesol yeeso kittaal laamu, e yeeso tagaadum nayum yonkintejum, e yeeso dottiiɓe. Goddo waaway ko ekkittii jimol njol to hinaa himbe ujune hemure e lasoy dido e nayo (144 000), sooditaabe diga duuniyaaru.

⁴ Himbe ben tuuninay ko'e mum e rewbe, gam be jogake ko'e mabbe bee laabi. Bee tokki Jawgiyel to njel yahata fu. Kambe woni sooditaabe diga caka himbe, gam be laatoo arteteebe sakkee Alla e Jawgiyel. ⁵ Fewre meeday wurtaago e kunnude mabbe, be galaa gacce.

Malaykaabe tato

⁶ Baawo majjum, ji'umi malaykaajo goddo e fira hakkune dow e ley. Oo woodi habaru belɗo, tabitiido, gam o waajoo himbe duuniyaaru fu, e leydeele fu, e lenyi fu, e delle fu, e jama'aaje fu. ⁷ Oo bata e daane towne, oo wi'a: «Kulee Alla, teddinee mo, gam wakkati o hiitotoo warii. Cujidanee tagudo kammu e leydi, e maayo, e ciibiije diyam!»

⁸ Malaykaajo didaɓo tokkini arano, e wi'a: «Babi-ila wannjarde mawne yanii! Ne yanii! Ne yarnii leydeele fu jaram mayre, dam baadi mayre kalluni.»

⁹ Malaykaajo goddo, tatabo tokkini be, e bata e daane townne, e wi'a: «To goddo sujidanii bisaa, e foto magga, go hebi maane magga e tiine, naa bo e junno mum, ¹⁰ joomum yaran innabojam mone Alla. Jaram dam jillontiraaka, baanjaadam der jarirgel mone makko. Joomum tooroto der yiite e kibiriita yeeso malaykaabe seniibe, e yeeso Jawgiyel. ¹¹ Curki yiite tooranje be, e eenca dow faa abada. Sujidanbe bisaa, e foto mum, ko hebi maane inne magga, be kebataa siwtaare jemma e nyalooma fu.»

¹² Gam majjum sey himbe Alla, dwtaniibe ka o bati, go e goondini Yeesu heba munyal.

¹³ Den, nanumi daane diga dow kammu, e wi'a: «Winnu kaa do: “Diga jooni, barke woodani maayu be go e hawti e Joomiraawo.” Ruuhu e wi'a: “Goonja nun! Be ciwtoto e golle ma66e, gam golle ma66e tokkan be.”»

Wakkati dugge duuniyaaru

¹⁴ Daarumi, den ji'umi duulere raneere. Goddo nandudo e Bii neddo e joodii dow mayre. Mee-talol kanjeeri e woni dow hoore makko. Oo jogii waarudu beljol e junno makko. ¹⁵ Malaykaajo goddo wurtoy diga suudu Alla, e bata e daane townne, e wi'a joodiido e duulere on: «Faddu waarudu maa, duggaa, gam wakkati dugge yotake, ko woni e leydi fotii ruggeego!» ¹⁶ Joodiido e duulere faddi waarudu mum e leydi, den ko woni e mayri fu ruggaa.

¹⁷ Malaykaajo goddo wurtoy diga suudu Alla gonunu dow kammu, kanko bo, oo jogii waarudu beljol.

¹⁸ Malaykaajo goddo, dawranoowo yiite wurtoy diga e hiisirde. Oo bata e daane towne, oo wi'a malaykaajo jogiido waarudu welunu on: «Faddu waarudu maa welunu, duggaa biibe innabooje gonude der duuniyaaru, gam de bennii.»

¹⁹ Malaykaajo faddi waarudu mum der duuniyaaru. O ruggi biibe innabooje tawaade der leydi, o waanji de der biddirde mawne, ne mone Alla. ²⁰ Biibe innabooje biddaa der biddirde wonune yaasi wanjarde. Yiyam ili diga biddirde nen. Dam hebbi faa yottii to lagame pucci. Dam ili faa jaka kiloo keme tati (300).

15

Malaykaabe jeedido e boneeji cakitiidi

¹ Baawo mum, ji'umi maane gom dow kammu. Maane nen e mawni, nee hunnii bo. Den ji'umi malaykaabe jeedido e jogii boneeji jeedidi. Kanji laatii boneeji cakitiidi di mone Alla hebbirta.

² Ji'umi ko nandi e maayo nanduno e daanorgal, jillontiriino e yiite. Mi yi'ii jaaliibe bisaa e foto magga, e lamba inne magga, bee darii dow maayo non, bee jogii moolooji Alla. ³ Bee jima jimol Muusa, jaggiido Alla, e nol Jawgiyel, bee bi'a:

«Joomiraawo Alla mo baawde,
golle maa e mawni, e haaydini!
Laabi maa e foortii, e laatii goonjaaji,
an laamaniido leydeele!

⁴ Joomiraawo, moy woni mo hulataa ma?
moy woni teddintaa inne maa?

Gam an tan laatii Ceniido.
Lenyi fu waran sujida yeeso maa,
gam be ji'i no golle maa foonnitorii.»

Pehe jeedīdī kebbude boneeji jeedīdī

⁵ Baawo mum, ji'umi dow kammu, suudu Alla e maβbitii, bukaaru e woni der mayru.

⁶ Malaykaaβe jeedīdo jogiibe boneeji jeedīdī wurtoy diga suudu Alla nun. Bee βornii gineeji laabudi, jalbooji. Bee kaβbi βelβeli to gabaaje maβbe. ⁷ Gootum der tagaadum nayum yonkintejum dum, hokki malaykaaβe jeedīdo βen pehe kanneeri jeedīdī. Pehe den e hebbi mone Alla buurdo faa abada. ⁸ Den suudu Alla hebbi curki sabbu teddujal Alla e baawde mum. Goddo waaway ko naati der mayru, sey no boneeji jeedīdī dī malaykaaβe jeedīdo waddi hebbi.

16*Jarirkon mone Alla*

¹ Den nanumi daane towne yiwoy diga suudu Alla, e wi'a malaykaaβe jeedīdo βen: «Ja-hee, deyyitee der duuniyaaru jarirkon mone Alla jeedidon!»

² Malaykaajo arano yahi, reyyiti jarirgel mum dow leydi, βuuwe kallude, naawude nanji himbe woodube maane bisaa, e sujidanoobe foto magga.

³ Malaykaajo didaβo reyyiti jarirgel mum dow maayo, no waylitii yiyam hande dam maaydo. Den ko woodi yonki der maayo fu, waati.

⁴ Malaykaajo tataβo reyyiti jarirgel mum dow gooruuji, e ciibiije, de baylitii yiyam. ⁵ Den nanumi malaykaajo dawranoowo diyeele e wi'a: «An Alla, laatiido poonnitiido, an wonunoo, an woni jooni, an laatii Ceniido, a hiitorake e foonnitaare. ⁶ Gam βe deyyitii yiyam himbe maada e dam annabiibe, an bo, a hokkii βe yiyam βe jara! Be kebii ko

haanani 6e.» ⁷ Den nanumi daane yiwi diga hiisirde, e wi'a: «Goonja! Joomiraawo Alla mo baawde, sariyaaji maa e laatii goonjaaji, dīi laatii poonnitiidī!»

⁸ Malaykaajo nayaḅo reyyiti jarirgel mum dow naane, den ḅe hokkaa baawde sunnyugo himbe e yiite magge. ⁹ Guli cattudī wadī himbe. Be jenni inne Alla goodudo baawde dow boneeji dīn. Amma 6e tuubay, 6e teddina mo.

¹⁰ Malaykaajo joyaḅo reyyiti jarirgel mum dow kittaal laamu bisaa. Den laamu magga niḅḅi. Himbe darii e ḅata delle mum sabbu naawella.

¹¹ Be jenni Alla mo dow kammu, sabbu ḅuuwe e naawella maḅḅe. Amma, 6e tuubay, 6e acca golle maḅḅe kallude.

¹² Malaykaajo jeego'aḅo reyyiti jarirgel mum dow maayo manḅo wi'eteenḅo Efaratis, diyam maggo 6eetti, accani laamiibe waroobe diga lettugal laawol. ¹³ Den ji'umi ginnaaji tati, nandudī e paaḅi, e wurtoo e hunnuko kuunja gom, e diga hunnuko bisaa, e diga hunnuko annabiijo fewreku-ujo. ¹⁴ Ginnaaji dīn yiwii e Seydan. Dii gada maaneeji, dīi jaha to laamiibe duuniyaaru fu, dīi kawrita 6e gam 6e kaḅa konu nyalaane darḅal, nyalaane Alla mo baawde. ¹⁵ [Joomiraawo wi'i: «Kettinee! Mii wara hande gujjo. Barke laatani mo ḅaanaaki e reeni gineeji mum gam to o yahu funtu, himbe yi'a centudum makko!]]»

¹⁶ Ginnaaji dīn hawriti laamiibe to nokkuure wi'eteene e Iburaninkeere, Harmagedon.

¹⁷ Malaykaajo jeediḅaḅo reyyiti jarirgel mum dow hennu, daane towne gom nanaa diga kittaal laamu, der suudu Alla e wi'a: «Dum heennyii!»

¹⁸ Maayye maayyi, rimmo e diggaale wadi, leydi dimmii e semme. Iri dimmaade leydi hande dee don meeday ko wadi diga ko himbe tagaa der duuniyaaru, gam de cattii puy! ¹⁹ Wannarde mawne seenniraa pecce tati. Bannarde mawde de leydeele godde yani. Den Alla siwtori wannarde mawne wi'eteene Babiila. O yarini ne jarirgel kebbunel innabojam dam mone makko mawne. ²⁰ Dunde fu halki, baalle bo majjiti. ²¹ Malamalluuje mawde yani dow himbe diga kammu. Malamalluuje den teddugo woore mum fu wadan kilo lasoy didi. Himbe yenni Alla sabbu bone malamalluuje den, gam dum sattii puy.

17

No Babiila hiitortee

¹ Baawo majjum, gooto der malaykaaɓe jeedido, jogiibe jarirkon jeedidon wari, wi'immi: «War mi hollee no kaaruwaajo mawdo, joodiido dow diyeele duudde hiitortee. ² Laamiibe duuniyaaru wadidii jeenu e makko. Himbe buusii e jaram kaaruwaaku makko.»

³ Den Ruuhu hebbimmi, go malaykaajo yaarimmi der haro. Ton ji'umi debbo gom e waddii bisaa bodeya, gooduna inde jennooje Alla. Bisaa nan e woodi ko'e jeedidi e galaldi sappo. ⁴ Debbo on e bornii kolte bode bodeeji, e wattii kanjeeri e kaaye dime, e colle. Oo jogii jarirgel kanjeeri e junno makko. Jarirgel nel e hebbi karmudum e nyiddudum dum kaaruwaaku makko. ⁵ Inne ne maane mum suudii e winnii e tiine makko: «Babiila wannarde mawne, inna kaaruwaaɓe e wadoobe ko nyiddi fu

der duuniyaaru.» ⁶ Den ji'umi debbo on e buusi sabbu no o yariri yiyam himbe Alla, e yiyam waraabe gam be ceedii haala Yeesu.

No ji'umoo mi, kaydiniimi sanne. ⁷ Amma malaykaajo on wi'immi: «Gam ume dum haaynii maa? Mi faaminte maanaa cuudiika dow debbo on e bisaa na o waddii, gooduna ko'e jeedii e galaldi sappo. ⁸ Bisaa na ji'udaa, na na'onno, amma jooni, na walaa. Na wurtoyto diga e gayka lug-guka, na yaha halkoygo. Inde himbe duuniyaaru wobbe winnaaka e dewtere yonki diga fuddoode duuniyaaru. Be kaaydinto to be ji'ii na, gam na na'onno, go na walaa kade, amma na wittitoyto.

⁹ Haani neddo heba annal e faamu. Ko'e jeedii den laati nun baalle jeedii de debbo joodii dow mum. Kanje woni laamiibe jeedii: ¹⁰ joyo yanii, jeego'abo nun laamii jooni, jeedii'abo waray taw. Amma to o warii wakkati sedda o laamotoo. ¹¹ Bisaa gonunooja go na walaa, laatii laamiido jeetatabo. Naa laatii bo gooto der jeedii, go naa yaha halkoygo.

¹² Galaldi sappo di ji'udaa, laatii laamiibe sappo be kebay laamaare taw. Amma be keban baawde laamaago e bisaa yanne woore tan. ¹³ Be fu, hu-une gootum be tiitii, be kokka bisaa semme maabe, e baawde maabe. ¹⁴ Be kaban e Jawgiyel, amma nel jaaloto be, gam kannel laatii Joomiraawo joomiraabe, e Laamiido laamiibe. Wondube e maggel, laatiiibe noddaabe, e subaabe, e hoolaaabe, jaalod-into e maggel.»

¹⁵ Malaykaajo on wi'immi kade: «Diyeele de ji'udaa kaaruwaajo on e joodii dow mum, woni himbe, e jama'aaje, e leydeele, e delle. ¹⁶ Galaldi

sappo di ji'uda, kanji e bisaa, wanyan kaaruwaajo on, borta mo, acca mo funtu. Be yakkan tew makko, 6e padda mo e yiite. ¹⁷ Gam Alla wattii der berde ma66e 6e gada ko o resi. Be gada hunnuko wooto, 6e kokka bisaa laamu ma66e, faa de ko Alla bati fu hebbi.

¹⁸ Debbo mo ji'udaa, kanko laatii wanjarde mawne, laamaniine laamiibe duuniyaaru.»

18

Kalkol Babiila

¹ Baawo majjum, ji'umi malaykaajo gom kade e jippoo diga dow kammu. Oo woodi baawde mawde, teddujal makko yayni e duuniyaaru fu.

² O batii e daane towne, o wi'i: «Ne yanii! Babiila wanjarde mawne yanii! Ne laatike wonorde ginnaaji, e suudorde ruuhuuji cobudi, e suudorde pooli cobudi, e elliniidi fu! ³ Gam leydeele fu buusii e jaram kaaruwaaku mayre. Laamiibe duuniyaaru jeenii e mayre, tenkuube duuniyaaru hebii jawdi diga goonnan mayre mawdam.»

⁴ Den nanumi daane wonne diga kammu, e wi'a: «Burtee e mayre, onon himbe am! Gam to on kawtee e hakkeji mayre, gam to boneeji mayre hebu on. ⁵ Gam hakkeji mayre yowontirii faa yottii dow kammu, Alla bo siwtorii gadu mayre kallunju. ⁶ Gadanee ne hande no ne wadani on. Jobitee ne ko ne wadani on de didi. Jarirgel nel ne laawirani on jaram, laawiranee ne e maggel, semme majjam bura de didi!

⁷ Duudinanee ne toora e bojji jaka no ne teddiniiri hoore mayre, e no ne wuuriri der goonnan. Gam nee wi'a der berne mayre: “Min laamiido

debbo nun, mi gowniijo bane, mi annataa bojji maayde abada!» ⁸ Gam majjum, der nyalaane woore boneeji dii do waranan ne: maayde, e bojji, e rafo, ne jaʼan du yiite, gam Alla Joomiraawo kiitotoodo ne, laati nun mo baawde.»

Bojji dow Babiila

⁹ Laamiibe duuniyaaru hawtuʼbe e mayre der jeenu e goonnan mayre wullan, simoo to yi'i curki bulol yiite mayre. ¹⁰ Be daroto woddī, gam 6e kulan kiita mayre heʼa 6e. Be bi'an: «Kayto! Kayto! Babiila, wanjarde mawne, Babiila wanjarde semmenteere, der yanne woore tan, kiitadaa!»

¹¹ Tenkuuʼbe duuniyaaru wullan, simoo gam mayre, gam goddo soodataa kade gineeji maʼʼbe. ¹² Kanjeeri, e cardi, e kaaye dime, e colle, e gude diggude, e gude bodeeje, e bodeeje coy, e ledde luuttooje, e huune feere feere gadiraadum nyiye nyiibi, e huune gadiraadum ledde caadiide, e janni bodeeri, e janni baleeri, e hayre wi'eteeni marba, ¹³ e kobitaaje ledde bi'eteede kanel, e li'anji, e wardi, e miira, e wardi buudeteedum, e innabojam, e nebbam, e conni, e alkamaari, e na'i, e baali, e pucci, e laanaaji pucci, e maccuʼbe, e yonkiiji himbe. ¹⁴ Tenkuuʼbe wi'an wanjarde nen: «Ko cuuninodaa hebugo fu woddike ma. Jawdi maa, e ko woodi fu majjii, a hebitintaako dum abada.» ¹⁵ Tenkuuʼbe hebuʼbe jawdi e mayre, daroto woddī, gam kulol kiita mayre. Be bullan, 6e cimoo, ¹⁶ 6ee bi'a: «Kayto! Kayto! Wanjarde mawne, nee do jurortono gude diggude e gude bodeeje, e bodeeje coy. Nee do jurortono kanjeeri e kaaye dime, e colle! ¹⁷ Jawdi nii fu halkii der yanne woore!»

Boyloobe laanaaje diyam mawde, e yahoobe toy fu der majje, e gollotoobe der majje, e suubotoobe liyyi, darii woddi. ¹⁸ No be ji'i curki bulol mayre yiite, be kalbi, be bi'i: «Wanjarde gom walaa fottidinoone e wanjarde nee do!» ¹⁹ Be darii, be baanja leydi dow ko'e mabbe, bee bulla, bee cimoo. Berde mabbe e biisii, bee bi'a: «Kayto! Kayto! Wanjarde mawne, ne goonnan mum hokki woodu be laanaaje diyam fu jawdi, der yanne woore tan, ne halkii!

²⁰ Kammu, seya gam kalkol mayre! Onon himbe Alla e lilaabe, e annabiibe, ceyee onon bo! Gam Alla hiitake ne ko ne wadani on!»

²¹ Den malaykaajo semmenteejo gom etti hayre mawne nandune e namarde, faddi ne der maayo, wi'i: «Ninnii nun Babiila, wanjarde mawne faddirtee e semme, ne yi'ataake kade faa abada! ²² Daane fiyoobe moolooji, e yimoobe, e fuuroobe algaytaaji, e fuuroobe galaldi nanataake kade der maa abada! Wadoobe golle juude feere feere yi'ataake kade der maa. Rimmo namarde nanataake kade der maa. ²³ Jayjol fitilla yaynataa der maa. Daane jommanjo gorko e jommanjo debbo nanataake kade der maa. Gam tenkuube maa laatino mawbe der leydi. A jammike leydeele duudde e dobo dobooje maa.

²⁴ Yiyam annabiibe e yiyam himbe Alla, e dam waraabe der duuniyaaru tawaama der maa.»

19

Jimi jaalorgal dow kammu

¹ Baawo majjum, nanumi daane towne hande daane jama'aare duunne dow kammu, e wi'a:

«Aleluya*! Kisidam, e tedduŋal, e baawde laatani
 Alla meeden. ² Kiitaaji makko e laatii goonjaaji, dŋi
 poonnitii! O hiitake kaaruwaajo mawdo biisudo
 duuniyaaru e kaaruwaaku mum. Alla hiitake
 mo gam o reyyitii yiyam gollantooŋe dum.» ³ Be
 bi'i de didawre: «Aleluya! Curki bulol wanjarde
 nen e eenca dow faa abada!» ⁴ Dottiiŋe laso e
 nayo, e tagaadum nayum yonkintejum dum, jiccii
 sujidani Alla joodiido dow kittaal laamu, e wi'a:
 «Aami! Aleluya!»

Bangal Jawgiyel

⁵ Daane yiwi diga kittaal laamu, e wi'a: «Jet-
 tee Alla meeden, onon gollantooŋe mo fu, onon
 hulŋe mo, mawŋe e petton!» ⁶ Den nanumi hande
 daane jama'aare duunne, e hande rimmo diyam
 duuddam, e kade hande riggaanŋo manŋo, e wi'a:
 «Aleluya! Alla Joomiraawo meeden, mo baawde,
 laamake. ⁷ En ceyee, belbelten, teddinen mo,
 gam bangal Jawgiyel yottake. Daŋbaado maggel
 siriyake. ⁸ O hokkaama o bornoo kolte diggude,
 jalbooje, laaŋude.» Kolte den laatii hande gaŋu
 himŋe Alla geetu.

⁹ Malaykaajo wi'immi: «Winnu: "Barke woodani
 noddinaaŋe nyaamde teegal Jawgiyel!"» O
 wi'immi kade: «Haala Alla goonaha ka o bati nun
 don.»

¹⁰ Jicciimi ley koyde makko, gam mi sujidana
 mo, amma o wi'immi: «Taa wadu dum! Min bo, mi
 gollantooŋo Alla nun hande maa, e hande banni-
 raabe maa jogiiŋe seedaaku Yeesu. Sujidan Alla!»

* **19:1** Aleluya laati nun haala Iburaninkeere, waato «Jettee
 Joomiraawo»

Gooᅇa ka Yeesu holliti, kanka nun hokki annabiibe haala ka be bati dow makko.

Almasiihu waran hiitoo bisaa

¹¹ Baawo majjum ji'umi kammu maᅇᅇitii. Den ji'umi puccu danewol. Baddiido ᅇol, e wi'ee Kooliniido, e Gooᅇaajo. Gooᅇa o hiitortoo, kanka o habirta bo konu. ¹² Gite makko e wa'i hande denᅇal yiite. Oo mellii meetali laamu duuddi. Inne e winna dow makko, goddo annaa ne, to hinaa kanko. ¹³ Oo ᅇornii toggoore cownaane der yiyam, inne makko woni: «Haala Alla.» ¹⁴ Konunkeeᅇe be dow kammu e tokkini mo. Bee baddii pucci daneeji, beᅇ ᅇornii kolte daneeje diggude, laaᅇude. ¹⁵ Kaafahi belki e wurtoo diga e hunnuko makko. Kanki o jaalortoo himᅇe. O laamoranto be e sawru janni. O biddan innabooje der biddirde mone Alla mawne, laatiido mo baawde. ¹⁶ Inne gom e winnaa dow toggoore makko, e dow asaᅇal makko: «Laamiido laamiibe, e Joomiraawo joomiraaᅇe.»

¹⁷ Den ji'umi malaykaajo gom e darii dow naaᅇe. O batii e daane towne, o wi'i pooli piirooji dow hennu fu: «Garee kawritee gam juulde Alla wadi. ¹⁸ On yakkan tew laamiibe, e hooreeᅇe soogeeji, e ᅇannu semmenteeᅇe, e tew pucci, e waddiibe di, e ᅇannu himᅇe fu: rimᅇe e maccuᅇe, mawᅇe e petton!»

¹⁹ Den ji'umi bisaa e laamiibe duuniyaaru, e konunkeeᅇe mum. Be kawritii gam be kaᅇida e baddiido puccu on, e konunkeeᅇe mum. ²⁰ Bisaa ᅇan nanᅇaa maᅇᅇaa, kanᅇa e annabiijo pewoowo gadunoodo haaynaareeji yeeso magga. E haaynaareeji diᅇ o jammoriinoo wooduᅇe maane bisaa, e sujidanooᅇe foto magga. Be fu diᅇo,

6e paddaa e yonki der maayo yiite ku6boowe, e kibiriita. ²¹ Horiibe waraa e kaafahi burtotooki e hunnuko baddiido puccu on. Pooli wari yakki balli ma66e, faa di kaari.

20

Laamaare duubi ujuneere

¹ Baawo majjum, ji'umi malaykaajo gom e jippoo diga dow kammu. Oo jogii callalluwol manjol, e ma6bitirgel gayka lugguka. ² O nanji kuunja, boddi nayeeri, bi'eteeni Ibiliisa e Seydan, o ha6bi na faa duubi ujuneere. ³ O watti na der gayka lugguka, o ma6bi, o fedii. Den o takki takkanne dow makka, gam to o jammoo leydeele kade faa duubi ujuneere hebba. Baawo majjum, o ma6bitinte wakkati sedfa.

⁴ Den ji'umi kittaaje laamu e joodiibe dow majje. Be kokkaama baawde hiitaago. Den ji'umi yonkiiji 6e ko'e mum wudditaa gam 6e ceedanike Yeesu, e gam 6e baajike haala Alla. Be kujidanaay bo bisaa, e foto mum. Be kebay maane dow tiide, dum bo e juude ma66e. Be pintii, 6e laamodii e Almasiihu duubi ujuneere. ⁵ Maaybe horiibe fintay faa duubi ujuneere hebba. Kanjum woni pintol aranol. ⁶ Barke e cenaaki woodani wonu6e der pintol aranol! Maayde didawre woodaa baawde dow ma66e. Be laatanto Alla e Almasiihu Limaamiibe, 6e laamodoo e makko duubi ujuneere.

Seydan jaalaama

⁷ To duubi ujuneere hebbii, Seydan yoofete, wurtoo e kasu mum. ⁸ O jammoto leydeele gonude

der gooraaje duuniyaaru naay, waato Gog, e Magog. O hawritan de gam konu, de duudan hande jaaneeri maayo. ⁹ Be cankitii der duuniyaaru fu, 6e piiltitii him6e Alla, e wannarde jidaane. Amma yiite jippii diga kammu, halki 6e. ¹⁰ Seydan jam-motoodo 6e, faddaa der maayo yiite e kibiriita, to bisaa e annabiijo pewoowo woni. Don nun 6e toorotoo jemma e nyalooma, faa abada.

Nyalaane darḡal

¹¹ Baawo majjum, ji'umi kittaal laamu manḡal daneyal, e joodiido dow maggal. Leydi e kammu doggi yeeso makko, yi'aaka kade. ¹² Mi yi'ii maay6e, maw6e e petton e darii yeeso kittaal laamu. Dewte ma66itaa. Den dewtere wonne ma66itaa, kayre woni dewtere yonki. Maay6e hiitaa hande no winniraa der dewte, moy fu jaka golle mum. ¹³ Maayo tuuti maay6e mum. Maayde e joonne maay6e bo tuuti maay6e mum. Den moy ma66e fu, hiitaa deydey golle mum. ¹⁴ Maayde, e joonne maay6e wattaa der maayo yiite. Maayo yiite ḡon woni maayde didawre. ¹⁵ Neddo mo inne mum winnaaka der dewtere yonki, faddaama der maayo yiite.

21

Kammu kesu e leydi keyri

¹ Baawo majjum, ji'umi kammu kesu e leydi keyri, kammu aranu e leydi arandeeeri majjitii, maayo bo walaa. ² Ji'umi wannarde ceniine, waato Urusaliima kesol e jippoo diga dow kammu, diga to Alla. ḡol siriyaake hande debbo ciriyiido fotta e gorum. ³ Mi nanii daane towne diga to kittaal

laamu, e wi'a: «Joodorde Alla caka himbe nani, o wonoto e maɓbe, be laato himbe makko, Alla e hoore mum wondan e maɓbe. ⁴ O moytan gonɗi gite maɓbe fu. Maayde, e bojji, e toora wonataako kade, gam kujje arandeeje fu yawtii.»

⁵ Joodiido dow kittaal laamu wi'i: «Mi wadan huune fu laato kesum!» O wi'i: «Winnu haalaaji dii, gam di laati nun goonjaaji, kooliniidi.» ⁶ O wi'immi kade, «Huune fu hebbii! Min woni arano, min woni sakitiineejo, min woni fuddoode, e heennyitirde. Dondaado fu, mi hokkan dum diyam yonki, o yobataa. ⁷ Jaaliido heɓan huune dum fu, mi laatoto Alla makko, o laato biddo am. ⁸ Amma hulhulbe, e be walaa goondinki, e sobube, e waroobe himbe, e jeenoobe, e wadoobe dobo dobooje, e safoobe tooruje, e fewoobe fu, maayo yiite kuɓboowe e kibiriita nun woni gedu maɓbe. Kanjum woni maayde didawre.»

Urusaliima kesol

⁹ Baawo majjum, gooto der malaykaabe jeediido jogiinoobe jarirkon jeediidon kebbukon boneeji jeediidi cakitiidi, wari, baddimmi wi'i: «War mi hollee jommanjo debbo, debbo Jawgiyel.»

¹⁰ Den keewumi Ruuhu, go malaykaajo on yaarimmi dow waanne mawne towne. O holimmi Urusaliima, wanjarde seniine yiwi diga dow kammu to Alla, e jippo. ¹¹ Tedduɗal Alla e woni der mayre. Nee jalba hande hayre rimre, e hande hayre wi'eteene yaspa, laabune hande daanorgal. ¹² Birniwol manɗol, towuɗol e fiiltitii wanjarde nen. Nee woodi dammude sappo e didi, dammugal fu e woodi malaykaajo. Inde lenyi

6i66e Isira'iila sappo e dīdī, e wīnnii dow dammude den. ¹³ Dammude tati e woni far lettugal, tati far sobbiire, tati far hoore fudo, tati bo far gorgal. ¹⁴ Birniwol wannarde nen e woodi kaaye dadda sappo e dīdī. Inde lilaabe Jawgiyel sappo e dīdo, e wīnnii e majje.

¹⁵ Malaykaajo baddannoodo am e jogii yommal poonnirgal, ŋal kanjeeri, gam o fonnira wannarde, e dammude mayre e birniwol mayre. ¹⁶ Becce mayre naay fu e foti, juutugo e yaajugo fu e foti. Malaykaajo foonni wannarde nen e poonnirdum mum. Juutugo mayre wadī kilomeeta ujune dīdī e keme dīdī (2200), non bo yaajugo e towugo mayre foti. ¹⁷ O foonni bo birniwol mayre, ŋol wadī kuule hemure e lasoy dīdī e naay, (144) jaka poonnol himbe. ¹⁸ Birniwol ŋol, hayre yaspa nun mahiraa. Wannarde nen bo mahiraa e kanjeeri laabuni, e jalba hande daanorgal laabuŋal. ¹⁹ Wannarde nen dadda bombooru mum moyyiniraama e kaaye dime feere feere. Arandeere, Yaspa, dīdawre, safiir, tatawre, agate, nayawre, emerooda, ²⁰ joyawre, sardoniisi, jeego'awre, sarduwan, jeedīdawre, kirisoliti, jeetatawre, haako haakoore, jeenayawre, topas, sappo'awre, kirisoparas, sappo e go'awre, yasente, sappo e dīdawre, ametis. ²¹ Dammude sappo e dīdī den wadīraama e sokiyaaje daneeje sappo e dīdī. Dammugal fu wadīraa sokiyaare woore. Jayri wannarde nen wadīra e kanjeeri laabuni, jalboori hande daanorgal laabuŋal.

²² Mi yi'ay suudu Alla der wannarde nen, gam Joomiraawo Alla mo baawde, e Jawgiyel nun laatii

suudu Alla mayre. ²³ Wannjarde nen bukaaka naaje, naa bo lewru yalnana dum, gam teddujal Alla yalnanta ne, Jawgiyel laatii fitilla mayre. ²⁴ Leydeele fu yahan der jayjol mayre, laamiibe duuniyaaru waddan jawdi mum der mayre. ²⁵ Dammude mayre maɓɓataako nyalooma, gam jemma walaa der mayre. ²⁶ Be gaddan jawdi e teddujal leydeele der mayre. ²⁷ Ko sobi fu naatataa der mayre. Gadoowo ko sentinii, e pewoowo naatataa ton. Amma naatoobe ton woni, be inde mum winnaa der dewtere yonki, ne Jawgiyel.

22

¹ Baawo majjum, malaykaajo hollimmi maayo diyam yonki. Diyam dam e laabi hande daanorgal. Maayo non e yiwa diga kittaal laamu Alla, e Jawgiyel. ² Diyam maayo non e ila caka jayri wannjarde nen. Leggal kokkoowal yonki e tawaa fonjo maggo didi fu. Leggal nal e rima fikkol de sappo e didi der duuɓol, waato de woore der lewru fu. Haako maggal e laatii lekki nyawtoohi himbe. ³ Naalooore tawataake kade der siire nen.

Kittaal laamu Alla e Jawgiyel wonoto der mayre, jaggiibe makko sujidanan mo. ⁴ Be ji'an yeeso makko, inne makko winnete e tiide maɓbe. ⁵ Jemma walaa ton kade, be kaajataake jayjol fitilla, e jayjol naaje, gam Joomiraawo Alla laatoto jayjol maɓbe. Be laamoto faa abada.

Gartol Yeesu

⁶ Malaykaajo on wi'immi: «Haalaaji dii do e laatii goonja, dii laatii kooliniidi bo. Alla Joomiraawo gattudo haala mum der annabiibe, lili malaykaajo

mum gam o holla jeyaaɓe makko ko waroyta, ɓooyataa.»

⁷ Yeesu wi'i: «Kettinee, mii wara ɓooyataa!» Barke laatani dɔwtaniido ko woni der dewtere annabaaku nee do.

⁸ Min, Yuhaana, min nani kujje dee, yi'i de. Baawo no nanumi, ji'umi de, jicciimi yeeso malaykaajo kolludo am de, gam mi sujidana mo. ⁹ Amma o wi'immi: «Taa wadu dum, min bo, mi laati nun jaggiido hande maa, e banniraaɓe maa annabiibe, e dɔwtaniibe haalaaji gonudi der dewtere nee do. Sujidan Alla!» ¹⁰ O wi'immi kade: «Taa suudu haalaaji annabaaku gonudi der dewtere nee do, gam wakkati badake. ¹¹ Gadoowo ko halli, tokkoo wadugo ko halli. Cobudo, tokka wadugo ko sobi. Ponnitiido, tokkoo wadugo ko foonnitii. Ceniido, tokkoo wonaago der senaare!»

¹² Yeesu wi'i: «Kettinee, mii wara, ɓooyataa. Mi waddan barjaari gam mi warjoo moy fu deydey golle mum. ¹³ Min woni arano e sakitiineejo, min woni fuddoode e heennyitirde.»

¹⁴ Barke laatanii loonnuɓe toggooje mum gam ɓe baawa ko nyaami ɓiɓɓe leggal yonki, ɓe naatira bo wannarde diga e dammude! ¹⁵ Amma laatiibe dawaadi, e wadoobe dobo dobooje, e jeenoobe, e waroobe himɓe, e safoobe tooruje, e yidube fewre go e fewa fu, wonoto yaasi.

¹⁶ Min Yeesu, mi lili malaykaajo am, o seedoo kujje de der eklesiyaaaji. Min woni mo lenyol Dawda, e taaniiko, min woni hoodere fajiri jalboore!

¹⁷ Ruuhu e jommanjo debbo darii e wi'a: «War!» Nanudo fu sey wi'a: «War!»

Dondaado fu, wara. Jidudo diyam yonki fu, jaba dam, yobataa!

¹⁸ Min, Yuhaana, mii bata moy fu, nanudo haala annabaaku gonuka der dewtere nee do hakkila. To goddo beydii goddum dow kujje dee, Alla beydanan joomum boneeji batanaadi der mayre.

¹⁹ To goddo buytii goddum der haalaaji dewtere annabaaku ne, Alla suttan gedu joomum e leggal yonki, e diga wannarde seniine, ko batanaa der dewtere ne.

²⁰ Ceediido kujje dee wi'i: «E goonja, mii wara, booyataa!» Aami! War Yeesu Joomiraawo!

²¹ Moyyere Joomiraawo meeden Yeesu wonda e moodon on fu!

Alkawal Kesal
Portions of the New Testament in the Fulfulde Borgu
language of Benin

copyright © 2011 SIM International

Language: Fulfulde Borgu (Fulfulde, Borgu)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

7104dd08-43ed-5b6c-bcfb-9f0e6052d5f3